

Trepartsaftale om en forlængelse af integrationsgrunduddannelse (IGU)

Februar 2019

Arbejde og selvforsørgelse er en helt central del af at bo i Danmark. Regeringen og arbejdsmarkedets parter indgik i 2016 en trepartsaftale om arbejdsmarkedsintegration, der satte rammerne for en vellykket integration af flygtninge og familiesammenførte. Aftalen skulle bl.a. understøtte virksomhederne og kommunernes bidrag til at realisere regeringens mål om, at hver anden flygtning og familiesammenført skal være i arbejde efter tre års ophold i landet.

Siden trepartsaftalen om arbejdsmarkedsintegration er beskæftigelsen blandt nyankomne flygtninge og familiesammenførte til flygtninge steget markant. Mens 21 pct. af flygtninge og familiesammenførte til flygtninge efter tre år i landet var i lønmodtagerjob i 2. kvartal 2015, er dette steget til 45 pct. i 3. kvartal 2018.

Det går således godt med beskæftigelsen for flygtninge og familiesammenførte, men vi er ikke i mål. Regeringen og arbejdsmarkedets parter er derfor enige om fortsat at understøtte denne udvikling.

Regeringen og arbejdsmarkedets parter indgik i 2016 som en central del af trepartsaftalen om arbejdsmarkedsintegration en aftale om integrationsgrunduddannelsen (IGU). IGU er en treårig forsøgsordning, der skal sikre mulighed for arbejde og opkvalificering for flygtninge og familiesammenførte, hvis kvalifikationer og produktivitet endnu ikke står mål med kravene på det danske arbejdsmarked. IGU skal fungere som en trædesten til beskæftigelse på almindelige arbejdsmarkedsvilkår.

IGU kan være særligt relevant for kvinder med flygtningebaggrund, som har en væsentligt lavere tilknytning til arbejdsmarkedet end mændene. Efter tre år i landet var 57 pct. af de mandlige flygtninge og familiesammenførte til flygtninge i lønmodtagerjob i 3. kvartal 2018, mens det tilsvarende tal for kvinder i gruppen kun var 20 pct.

IGU-ordningen har været en succes. Siden indførelsen i 2016 er der oprettet mere end 1.800 IGU-forløb i 94 af landets 98 kommuner. Ordningen blev evalueret i 2018, og virksomheder, kommuner, AMU-udbydere og IGU-ansatte peger på, at IGU-ordningen kan udgøre en trædesten for målgruppens vej til ordinær beskæftigelse. Evalueringen viser også, at ordningen konkret styrker de IGU-ansattes faglige, sproglige og sociale kompetencer, de IGU-ansattes kendskab til det danske arbejdsmarked og mulighederne for uddannelse i Danmark. Derudover vurderer både kommuner og virksomheder, at ordningen styrker de IGU-ansattes produktivitet, ligesom virksomhedernes interesse for flygtninge som en ressource på arbejdsmarkedet styrkes. Både virksomheder, kommuner og uddannelsesudbydere har udført et stort arbejde med udbredelse og igangsættelse af IGU-forløb. Særligt spiller kommunerne en stor rolle i etableringen og koordineringen af IGU-forløb.

---0---

Regeringen og arbejdsmarkedets parter er på den baggrund enige om at videreføre IGU-ordningen i tre år inden for de nuværende rammer frem til 30. juni 2022:

- a. Ansættelsen er midlertidig og udgør en trædesten til det ordinære arbejdsmarked. IGU er således tidsbegrænset med en varighed på to år med henblik på at give adgang til ordinær beskæftigelse eller skabe grundlag for at fortsætte i en erhvervsrettet uddannelse. IGU fungerer som et supplement til andre beskæftigelsesrettede tilbud som virksomhedspraktik, løntilskud og opkvalificering.
- b. Målgruppen for IGU-ordningen er flygtninge og familiesammenførte til flygtninge, der er fyldt 18 år og er under 40 år, under integrationsloven.

- c. Virksomheden betaler de overenskomstaftalte EGU-satser. På virksomheder, hvor der ikke er aftalt EGU-satser, eller på virksomheder, hvor der ikke er overenskomst, benyttes elevsatserne for første og andet år og opsigelsesvarsler fra uddannelsesrådets overenskomst, jf. princippet i erhvervsuddannelsesloven. IGU er som i dag omfattet af den relevante kollektive overenskomst, som gælder på virksomheden, for så vidt angår arbejdstid, genebetaling, opsigelsesvarsler mv.
- d. Den nuværende bonusordning for IGU- og EGU-forløb til virksomheder fortsætter.
- e. Opkvalificering i form af AMU- og sprogkurser mv., der finder sted i arbejdstiden, honoreres med uddannelsesgodtgørelse. Virksomheden og den IGU-ansatte planlægger et uddannelsesforløb, som opkvalificerer den enkelte sprogligt og fagligt for at sikre progression frem mod ordinær beskæftigelse eller erhvervsrettet uddannelse. Forløbet består for eksempel af skoleundervisning, AMU- og sprogkurser mv. i et omfang på 20 uger, hvor kommunen udbetaler uddannelsesgodtgørelsen.
- f. Det enkelte IGU-forløb aftales direkte mellem den IGU-ansatte og virksomheden.
- g. Parterne noterer sig samtidig, at kommunen spiller en vigtig rolle, når det gælder formidlingen af kontakten mellem borger og virksomheden samt i den løbende opfølgning. Fx spiller kommunerne en vigtig rolle i forbindelse med bistand til screening af om en borger er i målgruppen for IGU, hjælp og vejledning i forhold til udarbejdelse af uddannelsesplan mv. Der ændres ikke ved det eksisterende myndighedsansvar.

Regeringen og arbejdsmarkedets parter er derudover enige om følgende, der skal understøtte en endnu mere smidig og velfungerende IGU:

- h. IGU-ansættelsen skal kunne forlænges ved barselsperioder eller længerevarende sygdom. Det vil fremover gælde for både skoleforløb og praktik hos virksomheden. Dette vil blive præciseret i lov om integrationsgrunduddannelse.
- i. Parterne anerkender, at sproget kan være en udfordring i forbindelse med IGU-ansættelse såvel på virksomheden som under uddannelsen. Parterne noterer sig, at kommuner og virksomheder skal være opmærksomme på de muligheder, der er for tidligt at styrke danskundskaberne under IGU-forløb med henblik på, at IGU-ansatte får et maksimalt udbytte af forløbet. IGU-ansatte er omfattet af tilbuddet om danskuddannelse efter danskuddannelsesloven og parterne opfordrer derfor til, at det i forbindelse med etableringen af IGU-forløb overvejes, hvordan kombinationen af praktik, uddannelse og danskundervisning mest hensigtsmæssigt kan tilrettelægges, og at man herudover kan arbejde med at sikre sig den IGU-ansattes løbende sprogtillæring, for eksempel ved brug af sprogmakker mv.
- j. Parterne er enige om at afsætte midler med henblik på, at IGU-ansatte får mulighed for at få tilknyttet en sprogmakker i forbindelse med ansættelse på virksomheden. Der kan for eksempel hentes inspiration fra projektet Dansk+, gennemført af DA, FH og KL.
- k. Parterne er enige om, at den gældende ordning, hvorefter IGU-deltagerne kan få dækket udgifter til kost og logi, indarbejdes i IGU-loven, således at Styrelsen for International Rekruttering og Integration efter ansøgning refunderer udgifter til kost og logi på kursussteder, der er placeret langt væk fra bopælen eller praktikstedet.
- l. Parterne vil følge fremdriften i RAR-modellen fra *Trepartsaftalen om styrket og mere fleksibel voksen-, efter og videreuddannelse (2018-2021)*, herunder opgaven med at koordinere tværkommunale kursusindkøb for IGU-elever på AMU-forløb eller på andre uddannelsesforløb, så der i højere grad kan oprettes og gennemføres hold. Det forventes, at alle relevante aktører bidrager til at løfte opga-

ven, herunder at kursusudbydere bidrager til at skabe overblik over kompetenceudviklingsmuligheder og indgår i relevante tværgående netværk med henblik på at understøtte en mere sammenhængende uddannelsesindsats.

- m. Parterne anerkender, at aflyste AMU-kurser kan være en udfordring, og parterne opfordrer derfor kursusudbydere til at udbyde flere relevante kurser, herunder branchepakker, som garantikurser efter gældende regler på Undervisningsministeriets område. Det gælder især AMU-branchepakker, der er særligt udviklet til IGU-forløb. Øget anvendelse af garantikurser hos udbydere kan med fordel understøttes gennem et tæt samarbejde i regi af RAR-modellen, jf. pkt. l, for at sikre et tilstrækkeligt antal kursister.
- n. Parterne er enige om at drøfte muligheden for, at arbejdsgiverne på sigt kan få adgang til information om de IGU-ansattes tilstedeværelse på AMU-kurserne på den nationale platform for voksen- og efteruddannelse, der er under udvikling som led i *Trepartsaftalen om styrket og mere fleksibel voksen-, efter- og videreuddannelse (2018-2021)*. Drøftelsen vil senest ske i forbindelse med udløbet af trepartsaftalen i 2021.
- o. Regeringen vil undersøge, om der er grundlag for at lempe kravet om kompetencer svarende til Dansk 2 i danskuddannelserne på AMU-kurserne, herunder overveje lempelse på udvalgte kursustyper eller muligheden for at gøre sproglige kompetencekrav vejledende for udbydere. Undersøgelsen foretages med udgangspunkt i, at AMU har faglige kompetencer og ikke danskundervisning som hovedformål.
- p. Regeringen vil med inddragelse af parterne præcisere reglerne for udbetaling af uddannelsesgodtgørelse i en vejledning.

Regeringen og arbejdsmarkedets parter er enige om, at der i forbindelse med videreførelsen af IGU fortsat skal gennemføres et målrettet informationsarbejde omkring IGU-ordningen som en mulig trædesten til det danske arbejdsmarked. Regeringen og arbejdsmarkedets parter er endelig enige om, at IGU-ordningen evalueres forud for sommeren 2022, herunder i forhold til afgrænsningen af målgruppen samt de ovenfor aftalte justeringer.

Regeringen vil hurtigst muligt søge tilslutning blandt Folketingets partier til at videreføre IGU med de aftalte justeringer og sikre finansieringen heraf.